

הַלְבוֹת עֲרוּבֵין פֶּרֶק ג

א. חֲלוֹן שְׁבִין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת אִם יֵשׁ בּוֹ אַרְבַּעַת טַפָּחִים עַל אַרְבַּעַת טַפָּחִים אוֹ יֵתֵר עַל זֶה, וְהָיָה קְרוֹב מִן הָאָרֶץ בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה טַפָּחִים, אִפְּלוּ כָּלּוּ לְמַעַלָּה מֵעֲשָׂרָה וּמִקְצָתוֹ בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה, אוֹ כָּלּוּ בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה וּמִקְצָתוֹ לְמַעַלָּה מֵעֲשָׂרָה אִם רָצוּ יוֹשְׁבֵי שְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת לַעֲרֹב כָּלֶן עֲרוּב אֶחָד, הָרְשׁוֹת בִּידָן, וַיַּעֲשׂוּ כַּחֲצֵר אַחַת, וַיִּטְלְטְלוּ מִזֹּו לְזֹו; וְאִם רָצוּ, מְעַרְבִין שְׁנֵי עֲרוּבִין, אֵלּוּ לְעַצְמָן וְאֵלּוּ לְעַצְמָן. הָיָה הַחֲלוֹן פָּחוֹת מֵאַרְבַּעַת, אוֹ שֶׁהָיָה כָּלּוּ לְמַעַלָּה מֵעֲשָׂרָה מְעַרְבִין שְׁנֵי עֲרוּבִין, אֵלּוּ לְעַצְמָן וְאֵלּוּ לְעַצְמָן.

ב. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּחֲלוֹן שְׁבִין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת; אֲבָל שְׁבִין שְׁנֵי בָתִּים, אִפְּלוּ הָיָה לְמַעַלָּה מֵעֲשָׂרָה. וְכֵן חֲלוֹן שְׁבִין בֵּית לְעַלְיָה אִם רָצוּ מְעַרְבִין עֲרוּב אֶחָד, אִף עַל פִּי שְׂאִין בִּינֵיהֶם סֵלָם: וְהוּא שִׁיהִיָּה בּוֹ, אַרְבַּעַת עַל אַרְבַּעַת. הָיָה חֲלוֹן עָגוּל אִם יֵשׁ בּוֹ כְּדִי לְרַבֵּעַ בּוֹ אַרְבַּעַת עַל אַרְבַּעַת, הָרִי הוּא כְּמַרְבֵּעַ.

ג. כּוֹתֵל שְׁבִין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת, אוֹ מִתְּכֵן שְׁבִין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה טַפָּחִים מְעַרְבִין עֲרוּב אֶחָד, וְאִין מְעַרְבִין שְׁנַיִם. הָיָה גְבוּהַ עֲשָׂרָה, אוֹ יֵתֵר עַל כֶּן מְעַרְבִין שְׁנֵי עֲרוּבִין, אֵלּוּ לְעַצְמָן וְאֵלּוּ לְעַצְמָן; וְאִם הָיָה בִּינֵיהֶם סֵלָם מִכָּאן וְסֵלָם מִכָּאן, הָרִי הֵן כִּפְתָּח, וְאִם רָצוּ, מְעַרְבִין אֶחָד. וְאִפְּלוּ הָיָה הַסֵּלָם זְקוּף וְסִמוּךְ לְכוֹתֵל, שֶׁהָרִי אֵין יְכוּלִין לְעֵלוֹת בּוֹ עַד שְׁיִמְשֹׁךְ וַיִּתְרַחֵק מִתְּחַתּוֹ מִן הַכוֹתֵל הָרִי זֶה מִתִּיר; וְאִפְּלוּ לֹא הָיָה מְגִיעַ רֹאשׁ הַסֵּלָם לְרֹאשׁ הַכוֹתֵל אִם נִשְׁאָר בִּינֵיהֶן פָּחוֹת מִשְׁלוֹשָׁה, הָרִי זֶה מִתִּיר, וּמְעַרְבִין אֶחָד, אִם רָצוּ.

ד. הָיָה הַכוֹתֵל רָחֵב אַרְבַּעַת, וַעֲשֵׂה סֵלָם מִכָּאן וְסֵלָם מִכָּאן אִף עַל פִּי שֶׁהַסֵּלָמוֹת מְרַחֲקוֹת זֶה מִזֶּה אִם רָצוּ, מְעַרְבִין אֶחָד. אֵין בְּרָחֵב הַכוֹתֵל אַרְבַּעַת אִם אֵין בֵּין הַסֵּלָמוֹת שְׁלוֹשָׁה, מְעַרְבִין אֶחָד; הָיָה בִּינֵיהֶם שְׁלוֹשָׁה, מְעַרְבִין שְׁנַיִם.

ה. בָּנָה מַצְבֵּה עַל גְּבִי מַצְבֵּה בְּצַד הַכוֹתֵל אִם יֵשׁ בְּתַחְתּוֹנָה אַרְבַּעַת, מִמַּעַט; אֵין בְּתַחְתּוֹנָה אַרְבַּעַת וְאֵין בֵּינָה לְבֵין הַעֲלִיוֹנָה שְׁלוֹשָׁה, מִמַּעַט, וְאִם רָצוּ, מְעַרְבִין אֶחָד. וְכֵן בְּמַדְרָגוֹת שְׁלֵעִץ שֶׁסִּמְכֵן לְכוֹתֵל.

ו. כּוֹתֵל גְּבוּהַ שְׁבִין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת, וְזִז יוֹצֵא בְּאַמְצֵיתוֹ אִם נִשְׁאָר מִן הַזִּז עַד רֹאשׁ הַכוֹתֵל פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה, מְנִיחַ סֵלָם לְפָנֵי הַזִּז, וּמְעַרְבִין אֶחָד, אִם רָצוּ; אֲבָל אִם הִנִּיחַ הַסֵּלָם בְּצַד הַזִּז, אֵינּוּ מִמַּעַט. הָיָה הַכוֹתֵל גְּבוּהַ תִּשְׁעָה עָשָׂר טַפָּח מוֹצִיא זִז אֶחָד בְּאַמְצֵעַ, וּמְעַרְבִין אֶחָד, אִם רָצוּ: שֶׁהָרִי מִן הַזִּז עַד הָאָרֶץ פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה, וּמִן הַזִּז עַד רֹאשׁ הַכוֹתֵל פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה. הָיָה הַכוֹתֵל גְּבוּהַ עֲשָׂרִים טַפָּח, צָרִיךְ שְׁנֵי זִיזִין זֶה שְׁלֹא כְּנֶגֶד זֶה, עַד שִׁיהִיָּה בֵּין הַזִּזִּים הַתַּחְתּוֹן וּבֵין הָאָרֶץ פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה, וּבֵין הַזִּזִּים הַעֲלִיֹן וּבֵין רֹאשׁ הַכוֹתֵל פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה; וּמְעַרְבִין אֶחָד, אִם רָצוּ.

ז. דָּקֵל שֶׁחֲתָכוּ וְסִמְכוּ עַל רֹאשׁ הַכוֹתֵל וְעַל הָאָרֶץ מְעַרְבִין אֶחָד, אִם רָצוּ; וְאֵינּוּ צָרִיךְ לְקַבְּעוֹ בְּבִנְיָן. וְכֵן הַסֵּלָם כְּבֹדוֹ קוֹבְעוֹ, וְאֵינּוּ צָרִיךְ לְחַבְּרוֹ בְּבִנְיָן. הָיוּ קָשִׁין מִבְּדִילִין בֵּין שְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת, וְסֵלָם מִכָּאן וְסֵלָם מִכָּאן אֵין מְעַרְבִין אֶחָד: שֶׁהָרִי אֵין כֶּף הַרְגֵּל

עולה בסלם, לפי שאין לו על מה יסמוך. הִיָּה הסלם באמצע, וקשין מכאן וקשין מכאן אם רצו, מערבין שנים.

ח. הִיָּה אילן בצד הכותל, ועשהו סלם לכותל אם רצו, מערבין אחד, הואיל ואסור שבת, הוא שגֵרם לו שלא יעלה באילן. עשה אשרה סלם לכותל אין מערבין אחד, מפני שאסור לעלות עליה מן התורה, שהרי היא אסורה בהנחה.

ט. כותל שגבוה עשרה, ובא למעטו כדי לערב ערוב אחד אם יש בארץ המעוט ארבעה טפחים, מערבין אחד; סתר מקצת הכותל עד שנתמעט מעשרה צדו הקצר, נותנין אותו לחצר זו, ושאר הכותל הגבוה, לבין שתי החצרות.

י. נפרץ הכותל הגבוה שביניהן אם היתה הפרצה עד עשר אמות, מערבין שני ערובין; ואם רצו, מערבין אחד, מפני שהיא כפתח. ואם היתה יתר מעשר מערבין ערוב אחד, ואין מערבין שני ערובין.

יא. היתה הפרצה פחות מעשר, ובא להשלימה ליתר מעשר חוקק בכותל גבה עשרה טפחים, ומערבין ערוב אחד; ואם בא לפרץ לכתחלה פרצה יתר מעשר בכל הכותל, צריך להיות גבה הפרצה מלוא קומתו.

יב. חריץ שבין שתי חצרות, עמוק עשרה ורחב ארבעה או יתר מערבין שני ערובין; פחות מכאן מערבין אחד, ואין מערבין שנים. ואם מעט עמקו בעפר, או בצרורות מערבין אחד, ואין מערבין שנים: שסתם עפר וצרורות בחריץ, מבטלין הן. אבל אם מלהו תבן, או קש אינן ממעטין, עד שיבטל.

יג. וכן אם מעט רחבו בלוח או בקנה שהושיטו בארץ כל החריץ מערבין אחד, ואין מערבין שנים; וכל הדבר הנטל בשבת, כגון הסל והספל אין ממעטין בו, אלא אם כן חברו בארץ חבור שאי אפשר לשמטו עד שיחפר בדקר.

יד. נתן לוח שרחב ארבעה טפחים על רחב החריץ, מערבין אחד; ואם רצו, מערבין שני ערובין. וכן שתי כצוצטראות זו כנגד זו אם הושיט לוח שרחב ארבעה טפחים מזו לזו, מערבין ערוב אחד; ואם רצו, מערבין שני ערובין, אלו לעצמן ואלו לעצמן.

טו. היו זו בצד זו, ואינן בשווה אלא אחת למעלה מחברתה אם יש ביניהן פחות משלושה טפחים, הרי הן ככצוצטרה אחת; ואם יש ביניהם שלושה או יתר, מערבין אלו לעצמן ואלו לעצמן.

טז. כותל שבין שתי חצרות שהוא רחב, והיה גבוה מעשרה טפחים מחצר זו ושווה לקרקע חצר שניה נותנין רחבו לבני החצר שהוא שווה להן, ויחשב מחצרן: הואיל ותשמישו בנחת לאלו ותשמישו בקשה לאלו, נותנין אותו לאלו שתשמישו להן בנחת. וכן חריץ שבין שתי חצרות, עמוק עשרה טפחים מצד חצר זו ושווה לקרקע חצר שניה נותנין רחבו לחצר שהוא שווה לו: מפני שתשמישו נחת לזה וקשה לזה, נותנין אותו לאלו שתשמישו להן בנחת.

יז. היה הכותל שבין שתי החצרות נמוך מחצר העליונה, וגבוה מחצר התחתונה, שנמצאו בני העליונה משתמשין

בְּעֵבְיוֹ עַל יְדֵי שְׁלֹשׁוּל, וּבְנֵי הַתַּחְתּוֹנָה מִשְׁתַּמְשִׁין בְּעֵבְיוֹ עַל יְדֵי זְרִיקָה שְׁנִיָּה אֲסוּרִין בוֹ, עַד שִׁיעָרְבוּ שְׁתִּיָּהן עֲרוּב אֶחָד; אָבֵל אִם לֹא עָרְבוּ אֵין מְכַנִּיסִין מַעֲבֵי כּוֹתֵל זֶה לְבָתִּים, וְאֵין מוֹצִיאִין מִהַבָּתִּים לְעֵבְיוֹ.

יח. שְׁנֵי בָתִּים שְׁבִינִיָּהן חֲרֻבָּה שֶׁהִיא רְשׁוּת הַיָּחִיד אִם יְכוּלִין שְׁנִיָּהֶם לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בַּחֲרֻבָּה עַל יְדֵי זְרִיקָה, אוֹסְרִין זֶה עַל זֶה; וְאִם הָיָה תִּשְׁמִישָׁהּ לְזֶה בְּנִחַת, וְהָאֲחֵר אֵינוֹ יְכוּל לְזַרֵּק לָהּ מִפְּנֵי שֶׁהִיא עֲמוּקָה מִמָּנָה הָרִי זֶה שֶׁהִיא לוֹ בְּנִחַת, מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ עַל יְדֵי זְרִיקָה.

יט. כָּל גִּגּוֹת הָעִיר, אֵף עַל פִּי שְׁזָה גְבוּהָ וְזֶה נִמּוּדָּהּ, עִם כָּל הַחֲצֵרוֹת, עִם כָּל הַקְּרָפּוֹת שֶׁהִקְפּוּ שְׁלֹא לִשְׁם דִּירָה שְׂאִין בְּכָל אֶחָד מֵהֶן יָתֵר עַל בֵּית סָאתִים, עִם עֲבֵי הַכּוֹתָלִים שְׁבִין הַחֲצֵרוֹת, עִם הַמְּבֹאוֹת שִׁישׁ לָהֶן לְחֵי אוֹ קוֹרָה כְּלָן, רְשׁוּת אַחַת הֵן; וּמִטְּלָטְלִין בְּכָלָן בְּלֹא עֲרוּב, כָּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹכָן, אָבֵל לֹא כָּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹךְ הַבֵּית, אֲלֹא אִם כֵּן עָרְבוּ.

כ. פִּיצֵד: כָּלִי שֶׁשָּׁבְתָה בְּתוֹךְ הַחֲצֵר בֵּין עָרְבוּ אֲנָשֵׁי הַחֲצֵר, בֵּין לֹא עָרְבוּ מִתֵּר לְהַעֲלוֹתוֹ מִן הַחֲצֵר לָגֵג, אוֹ לְרֹאשׁ הַכּוֹתֵל, וּמִן הַגֵּג לָגֵג אַחֵר הַסִּמּוּךְ לוֹ אִפְּלוּ הָיָה גְבוּהָ מִמֶּנּוּ כָּל שֶׁהוּא אוֹ נִמּוּדָּהּ, וּמִן הַגֵּג הָאֲחֵר לְחֲצֵר שְׁנִיָּה, וּמִחֲצֵר שְׁנִיָּה לָגֵג שְׁלִישִׁי שֶׁלְּחֲצֵר שְׁלִישִׁית, וּמִגֵּג שְׁלִישִׁי לְמַבּוּי, וּמִן הַמַּבּוּי לָגֵג רְבִיעִי. עַד שִׁיעָבִירוּנוּ כָּל הַמְּדִינָה כְּלָה דֶּרֶךְ גִּגּוֹת וַחֲצֵרוֹת, אוֹ דֶּרֶךְ גִּגּוֹת וְקְרָפּוֹת, אוֹ דֶּרֶךְ חֲצֵרוֹת וְקְרָפּוֹת, אוֹ דֶּרֶךְ שְׁלִשְׁתָּן מִזֶּה לְזֶה וּמִזֶּה לְזֶה וּבִלְבָד שְׁלֹא יִכָּנס בְּכָלִי זֶה, לְבֵית מִן הַבָּתִּים, אֲלֹא אִם עָרְבוּ כָּל אֲנָשֵׁי הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלּוּ, עֲרוּב אֶחָד.

כא. וְכֵן אִם שָׁבְתָה הַכָּלִי בַּבֵּית, וְהוֹצִיאוּ לְחֲצֵר לֹא יַעֲבִירוּנוּ לְחֲצֵר אַחֲרָת, אוֹ לָגֵג אַחֵר, אוֹ לְרֹאשׁ הַכּוֹתֵל, אוֹ לְקְרָפֶף: אֲלֹא אִם כֵּן עָרְבוּ כָּל אֲנָשֵׁי הַמְּקוֹמוֹת שֶׁמַּעֲבִירִין בָּהֶן כָּלִי זֶה, עֲרוּב אֶחָד.

כב. בּוֹר שְׁבִין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת אֵין מְמַלְאִין מִמֶּנּוּ בַּשָּׁבֶת, אֲלֹא אִם כֵּן עָשׂוּ לוֹ מַחֲצָה גְבוּהָהּ עֲשָׂרָה טַפָּחִים, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד דּוֹלָה מִרְשׁוֹתָיו. וְהֵיכָן מַעֲמִידִין אֶת הַמַּחֲצָה: אִם הָיְתָה לְמַעְלָה מִן הַמַּיִם, צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה טַפַּח מִן הַמַּחֲצָה יוֹרֵד בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וְאִם הָיְתָה הַמַּחֲצָה כְּלָה בְּתוֹךְ הַמַּיִם, צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה טַפַּח מִמָּנָה יוֹצֵא לְמַעְלָה מִן הַמַּיִם כְּדֵי שֶׁתְּהִיָּה נִפְתָּר רְשׁוּת זֶה, מִרְשׁוֹת זֶה.

כג. וְכֵן אִם עָשׂוּ עַל פִּי הַבּוֹר קוֹרָה רַחְבָּה אַרְבַּעַת טַפָּחִים, זֶה מְמַלֵּא מִצַּד הַקוֹרָה וְזֶה מְמַלֵּא מִצַּדֵּה הַשְּׁנִי, וּכְאֵלּוּ הַבְּדִילָה חֵלֵק זֶה מִחֵלֵק זֶה, אֵף עַל פִּי שֶׁהַמַּיִם מַעֲרִבִין מִלְּמַטָּה: קֵל הוּא שֶׁהִקִּילוּ חֲכָמִים, בַּמַּיִם.

כד. בְּאֵר שֶׁבְּאֲמָצֵעַ הַשָּׁבִיל בֵּין שְׁנֵי כּוֹתְלֵי חֲצֵרוֹת אֵף עַל פִּי שֶׁהִיא מְפֻלְגָּת מְכוֹתֵל זֶה אַרְבַּעַת טַפָּחִים, וּמְכוֹתֵל זֶה אַרְבַּעַת טַפָּחִים שְׁנִיָּהֶם מְמַלְאִין מִמָּנָה, וְאֵין צָרִיכִין לְהוֹצִיא זִיזִין עַל גְּבֵה: שְׂאִין אָדָם אוֹסֵר עַל חֲבֵרוֹ, דֶּרֶךְ אֲוִיר.

כה. חֲצֵר קֶטְנָה שֶׁנִּפְרָצָה בְּמִלּוּאָה לְחֲצֵר גְּדוּלָּה מִבְּעוֹד יוֹם אֲנָשֵׁי גְּדוּלָּה מַעֲרִבִין לַעֲצֻמָּן וּמִתְרִים, שֶׁהָרִי נִשְׁאָר לָהֶן פֶּסֶן מִכָּאן וּמִכָּאן; וְאֲנָשֵׁי קֶטְנָה אֲסוּרִין לְהוֹצִיא מִבְּתִיָּהן לְחֲצֵר

שְׁלָחַן, עַד שִׁיעָרְבוּ עִם בְּנֵי הַגְּדוּלָּה עָרֹב אֶחָד: שְׁדִיּוּרִין שֶׁלִּגְדוּלָּה חֲשׁוּבִין בְּקִטְנָה, וְאֵין דִּיּוּרֵי קִטְנָה חֲשׁוּבִין בְּגְדוּלָּה. כּו. שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת שִׁיעָרְבוּ עָרֹב אֶחָד דֶּרֶךְ הַפֶּתַח שְׂבִינִיָּהּ, אוֹ דֶּרֶךְ הַחֲלוֹן, וְנִסְתָּם הַפֶּתַח אוֹ הַחֲלוֹן בַּשָּׁבֶת כָּל אַחַת וְאַחַת מִתֵּרֵת לַעֲצָמָה: הוֹאִיל וְהִתְרָה מִקְצֵת שָׁבֶת, הִתְרָה כָּלָה. וְכֵן שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת שִׁיעָרְבָה זֶה לַעֲצָמָה וְזֶה לַעֲצָמָה, וְנִפְל כּוֹתֵל שְׂבִינִיָּהּ בַּשָּׁבֶת אֵלּוּ מִתְרִים לַעֲצָמָן וּמוֹצִיאִין מִבִּתְיָהּ וּמִטְּלָטְלִין עַד עֵיקַר הַמַּחֲצָה, וְאֵלּוּ מִטְּלָטְלִין כֵּן עַד עֵיקַר הַמַּחֲצָה: הוֹאִיל וְהִתְרָה מִקְצֵת שָׁבֶת, הִתְרָה כָּלָה, אָף עַל פִּי שְׁנֵתוֹסְפוֹ הַדִּיּוּרִין שֶׁהַדִּיּוּרִין הַבָּאִין בַּשָּׁבֶת, אֵינָן אוֹסְרִין. נִפְתַּח הַחֲלוֹן וְנַעֲשֶׂה הַפֶּתַח בַּשָּׁגְגָה, אוֹ שֶׁעָשׂוּ גּוֹיִים לְדַעְתָּן חֲזָרוּ לְהִתְרֵן. וְכֵן שְׁתֵּי סְפִינּוֹת שֶׁהָיוּ קְשׁוּרוֹת זֶה בְּזֶה וְעָרְבוּ, וְנִפְסְקוּ אֲסוּר לְטִלְטֵל מִזֶּה לָזֶה, וְאִפְלוּ הָיוּ מִקְפּוֹת מַחֲצָה; חֲזָרוּ וְנִקְשְׁרוּ בַּשּׁוּגַג, חֲזָרוּ לְהִתְרֵן.

הַלְבוֹת עָרֹבִין פֶּרֶק ד'

א. אֲנָשִׁי חֲצֵר שֶׁהָיוּ כָּלָם אוֹכְלִין עַל שְׁלָחַן אֶחָד תָּמִיד אָף עַל פִּי שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ בֵּית בְּפָנֵי עֲצָמוֹ אֵין צְרִיכִין עָרֹב, מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּאֲנָשִׁי בֵּית אֶחָד. וְכַשֵּׁם שֶׁאֵין אִשְׁתּוֹ שְׁלֹאֲדָם וּבָנָיו וּבָנֵי בֵיתוֹ וְעַבְדָּיו אוֹסְרִין עָלָיו, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לַעְרֹב עִמָּהֶן כִּי אֵלּוּ כָּלָן כְּאֲנָשִׁי בֵּית אֶחָד הֵן, מִפְּנֵי שֶׁהֵן כָּלָן סוֹמְכִין עַל שְׁלָחַן אֶחָד.

ב. וְכֵן אִם צָרְכוּ לַעֲשׂוֹת עָרֹב עִם אֲנָשִׁי חֲצֵר אַחֶרֶת עָרֹב אֶחָד לְכָלָן וּפֶתַח אַחַת בְּלֶבֶד, מוֹלִיכִין לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁמַּעֲרִבִין עִמּוֹ; וְאִם הָיָה הָעָרֹב בָּא אֶצְלָן אֵינָן צְרִיכִין לַעְרֹב, כִּמּוֹ הַבֵּית שֶׁמִּנִּיחִין בּוֹ הָעָרֹב שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לָתֵן אֶת הַפֶּתַח: שְׁכָל אֵלּוּ הַבָּתִּים, כְּבֵית אֶחָד הֵן חֲשׁוּבִין.

ג. וְכֵן אֲנָשִׁי חֲצֵר שִׁיעָרְבוּ, נַעֲשׂוּ כָּלָן כְּבֵית אֶחָד; וְאִם צָרְכוּ לַעְרֹב עִם חֲצֵר שְׁנִיָּה, כִּכְרָ אֶחָד בְּלֶבֶד הוּא שְׁמוֹלִיכִין עַל יָדֵי כָּלָן לְמְקוֹם שֶׁמַּעֲרִבִין בּוֹ, וְאִם הָיָה עָרֹב בָּא אֶצְלָן, אֵינָן צְרִיכִין לָתֵן פֶּתַח.

ד. חֲמִשָּׁה שָׁגְבוּ אֶת הָעָרֹב לְהוֹלִיכּוֹ לְמְקוֹם שֶׁמִּנִּיחִין בּוֹ הָעָרֹב כְּשֶׁהֵם מוֹלִיכִין, אֵינָן צְרִיכִין לְהוֹלִיךְ עַל יָדֵי חֲמִשָּׁתָן אֲלָא כִּכְרָ אֶחָד, שֶׁפִּיּוֹן שָׁגְבוּ, כָּלָן נַעֲשׂוּ כְּאֲנָשִׁי בֵּית אֶחָד.

ה. הָאֵב וּבָנוֹ, הָרֵב וְתִלְמִידוֹ, שֶׁהֵן שְׂרוּיִין בַּחֲצֵר אֵינָן צְרִיכִין לַעְרֹב, מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּבֵית אֶחָד; וְאָף עַל פִּי שֶׁפְּעָמִים אוֹכְלִין עַל שְׁלָחַן אֶחָד, וּפְעָמִים אֵינָן אוֹכְלִין הָרֵי הֵן כְּבֵית אֶחָד.

ו. הָאֲחִים שְׁכָל אֶחָד מֵהֶם יֵשׁ לוֹ בֵּית בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, וְאֵינָן סוֹמְכִין עַל שְׁלָחַן אֲבִיָּהּ, וְכֵן הַנָּשִׁים אוֹ הָעַבְדִּים, שֶׁאֵינָן סוֹמְכִין עַל שְׁלָחַן בַּעֲלָן אוֹ רֵבֵן תָּמִיד, אֲבָל אוֹכְלִין הֵם עַל שְׁלַחָנוֹ בַּשֶּׁכֶר מִלֵּאכָה שֶׁעוֹשִׂין לוֹ אוֹ בְּטוֹבָה יָמִים יְדוּעִין, כִּמּוֹ שֶׁסּוּעֵד אֶצְלָן חִבְרוּ שְׁבוּעָה אוֹ חֹדֶשׁ אִם אֵין עִמָּהֶן דִּיּוּרִין אַחֵרִים בַּחֲצֵר, אֵינָן צְרִיכִין לַעְרֹב; וְאִם עָרְבוּ עִם חֲצֵר אַחֶרֶת, עָרֹב אֶחָד לְכָלָן, וְאִם בָּא הָעָרֹב אֶצְלָן, אֵין נֹתֵנִין פֶּתַח. וְאִם הָיוּ דִיּוּרִין עִמָּהֶן בַּחֲצֵר, צְרִיכִין פֶּתַח לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּשֶׁאֵר אֲנָשִׁי הַחֲצֵר, מִפְּנֵי שֶׁאֵינָן סוֹמְכִין עַל שְׁלָחַן אֶחָד, תָּמִיד.

ז. חמש חבורות ששבתו בטרקלין אחד אם היה מפסיק בין כל חבורה וחבורה מחצה המגעית לתקרה הרי כל חבורה מהן כאלו היא בחדר בפני עצמו, או בעליה בפני עצמה; לפיכך צריכין פת, מפל חבורה וחבורה. ואם אין המחצות מגיעות לתקרה כבר אחד לכלן, שכלן כאנשי בית אחד הן חשובין.

ח. מי שיש לו בחצר חדרו בית שער שהרבים דורסין בו, או אכסדרה, או מרפסת, או בית הבקר, או בית התבן, או בית העצים, או אוצר הרי זה אינו אוסר עליו, עד שיהיה לו עמו בחדר מקום דירה שהוא סומך עליו לאכל בו פתו, ואחר כך יהיה אוסר עליו, עד שיערב עמו; אבל מקום לינה, אינו אוסר. לפיכך אם קבע לו מקום לאכל בו בבית שער, או באכסדרה ומרפסת אינו אוסר עליו, לפי שאינו מקום דירה.

ט. עשרה בתים זה לפנים מזה, זה לפנים מזה הבית הפנימי והשני לו, הם שנותנין את הערוב; והשמונה בתים החיצונים, אינן נותנין את הערוב הואיל ורבים דורסין בהן, הרי הן כבית שער, והדר בבית שער, אינו אוסר. אבל התשיעי, אין דורסין בו רבים; לפיכך אוסר, עד שיתן ערובו.

י. שתי חצרות וביניהן שלוש בתים פתוחות זה לזה ופתוחים לחצרות, והביאו בני חצר זו ערובן דרך הבית הפתוח להן, והניחוהו בבית האמצעי, וכן הביאו בני חצר האחרת ערובן דרך הבית הפתוח להן והניחוהו בבית האמצעי אותן השלושה בתים, אינן צריכין לתן את הפת: האמצעי, מפני שהניחו בו הערוב; והשנים שמצדדיו, מפני שכל אחד מהן בית שער לאנשי חצר.

יא. שתי חצרות ושני בתים פתוחין זה לזה ביניהן, והביאו אלו ערובן דרך הבית הפתוח להן, והניחוהו בבית השני הסמוך לחצר האחרת, והביאו אלו ערובן דרך הפתח הסמוך להן, והניחוהו בבית האחר שתייהן לא קנו ערוב, שכל אחת מהן הניחה ערובה בבית שער שלחצר האחרת.

יב. אחד מבני החצר שהיה גוסס אף על פי שאינו יכול לחיות בו ביום הרי זה אוסר על בני החצר, עד שיזכו לו בפת ויערבו עליו; וכן קטן אף על פי שאינו יכול לאכל כזית הרי זה אוסר, עד שיערבו עליו. אבל האורח אינו אוסר לעולם, כמו שבארנו.

יג. אחד מבני חצר שהניח ביתו, והלך ושבת בחדר אחרת אפלו היתה סמוכה לחצרו אם הסיע מלבו ואין דעתו לחזור לביתו בשבת זו, הרי זה אינו אוסר עליהן. במה דברים אמורים, בישראל; אבל גוי אפלו הלך לשבת בעיר אחרת, אוסר עליהן, עד שישפרו ממנו מקומו, שהרי אפשר שיבוא בשבת.

יד. בעל החצר ששכר מבתי חצרו לאחרים, והניח לו כלים או מיני סחורה בכל בית ובית מהן אינן אוסרין עליו: הואיל ויש לו תפוסת יד בכל בית מהן, נעשו הכל כאורחין אצלו. במה דברים אמורים, בשהניח שם דבר שאסור לטלטלו בשבת, כגון טבל ועששיות; אבל אם נשאר לו בכל בית מהן, כלים שמותר לטלטלן הואיל ואפשר שיוציאם היום, ולא ישאר לו שם תפוסת יד הרי אלו אוסרין עליו, עד שיערבו.

טו. אנשי חצר ששכחו ולא ערבו אין מוציאם מבתיהם לחצר,

ולא מחצר לפתים; אבל מטלטלין הן כלים ששבתו בחצר, בכל החצר ובכל הנחשב עם החצר. ואם היתה שם מרפסת או עליה, וערבו אנשי החצר לעצמן ואנשי המרפסת לעצמן אנשי המרפסת או אנשי העליה מטלטלין כלים ששבתו בבתיהן, בכל המרפסת ובכל הנחשב עמה, או בכל רחב העליה, ובכל הנחשב עמה; ואנשי החצר, מטלטלין בכל החצר ובכל הנחשב עמה. וכן אם היה יחיד דר בחצר ויחיד דר בעליה, ושכחו ולא ערבו זה מטלטל בכל העליה והנחשב עמה, וזה מטלטל בכל החצר והנחשב עמה.

זו. פיצד: הסלע או תל וכיוצא בו שפתוך החצר אם אינן גבוהין עשרה טפחים הרי אלו נחשבים בין החצר ובין המרפסת, ושניהן אסורין להוציא שם כלים שבבתיים. ואם גבוהין עשרה, והיה ביניהן ובין המרפסת פחות מארבעה טפחים הרי אלו נחשבים עם המרפסת, שהרי הן שווין לה, ובני מרפסת מתרין בהם. ואם היו רחוקין מן המרפסת ארבעה טפחים, או יתר על כן אף על פי שגבוהין עשרה הרי אלו בכלל החצר והמרפסת, לפי ששניהן אפשר להן להשתמש בהן על ידי זריקה; לפיכך שניהן אסורין להוציא לשם כלי הבתים, עד שיערבו. היתה מצבה רחבה ארבעה טפחים לפני המרפסת אין המרפסת אוסרת על בני החצר, שהרי נחלקה מהן.

יו. זיזין היוצאין מן הכותלים כל שהוא למטה מעשרה טפחים הרי זה נחשב מן החצר, ובני החצר משתמשין בו; וכל שהוא בתוך עשרה טפחים העליונים הסמוכין לעליה, אנשי עליה משתמשין בו. והנשאר בין עשרה התחתונים עד תחלת עשרה העליונים, מן הזיזין היוצאין שם שניהן אסורין בו; ואין משתמשין בהן בכלים שבבתיים, אלא אם כן ערבו.

יח. בור שבחצר אם היה מלא פרות טבליים שאסור לטלטלן בשבת, וכיוצא בהן הרי הוא וחליתו, כסלע או תל שבחצר: אם היה גבוה עשרה והיה סמוך למרפסת, הרי הוא נחשב עם המרפסת. אבל אם היה מלא מים אין בני חצר ולא בני מרפסת מכניסין ממנו לבתים, עד שיערבו.

יט. שתי חצרות זו לפני זו, ואנשי הפנימית יוצאין ונכנסין ועוברים על החיצונה ערבה הפנימית ולא ערבה החיצונה, הפנימית מתרת והחיצונה אסורה; ערבה החיצונה ולא ערבה הפנימית, שתיהן אסורות הפנימית מפני שלא ערבה, והחיצונה מפני אלו שלא ערבו שעוברים עליהן. ערבה זו לעצמה וזו לעצמה זו מתרת בפני עצמה, וזו מתרת בפני עצמה; אבל אין מטלטלין מזו לזו.

כ. שכח אחד מן החיצונה ולא ערב, הפנימית בהתרה עומדת; שכח אחד מן בני הפנימית ולא ערב עמהן, אף החיצונה אסורה מפני אלו בני הפנימית שלא עלה להן ערוב, שהן עוברים עליהן.

כא. עשו שתיהן ערוב אחד אם הניחוהו בחיצונה, ושכח אחד מהן ולא ערב, בין שהיה מבני החיצונה, בין מבני הפנימית שתיהן אסורות, עד שיבטל להן, שהרי בארנו, שמבטלין מחצר לחצר. ואם הניחו ערובן בפנימית, ושכח אחד מבני החיצונה

ולא ערב חיצונה אסורה, ופנימית מתרת במקומה; שכח אחד מבני הפנימית ולא ערב שתייהן אסורות, עד שיבטל להן.

כב. היה אחד דר בחצר זו ואחד דר בחצר זו אינן צריכין לערב, אלא כל אחד מהן משתמש בכל חצרו; ואם היה גוי בפנימית אף על פי שהוא אחד הרי הוא כרבים ואוסר על החיצונה, עד שישכרו מקומו.

כג. שלוש חצרות הפתוחות זו לזו, ורבים בכל חצר מהן ערבו שתיים החיצונות עם האמצעית היא מתרת עמהן, והן מתרות עמה, ושתיים החיצונות אסורות זו עם זו, עד שיעשו שלשתן ערוב אחד; היה בכל חצר מהן אחד אף על פי שרבים דורסין בחיצונה אינן צריכין לערב, שכל אחד מהן מתר במקומו. היו שנים בפנימית הואיל והן אסורין במקומן, עד שיערבו הרי הן אסורין על היחידים שבאמצעית ושבחיצונה, עד שיערבו שנים שבפנימית. זה הכלל: רגל האסורה במקומה, אוסרת שלא במקומה; ורגל המתרת במקומה, אינה אוסרת שלא במקומה מפני שעוברת עליהן.

כד. שתי כצוצטריות זו למעלה מזו, שהן למעלה מן המים אף על פי שעשת כל אחת מהן מחצה גבוהה עשרה טפחים יורדת מפל אחת ואחת אם היו שתי הכצוצטריות בתוך עשרה טפחים, הרי אלו אסורין למלאות, עד שיערבו שתייהן ערוב אחד, מפני שהן ככצוצטרה אחת. ואם היה בין העליונה והתחתונה יותר על עשרה טפחים, וערכה זו לעצמה וזו לעצמה שתייהן מתרות למלאות.

כה. לא עשתה העליונה מחצה, ועשתה התחתונה אף התחתונה אסורה למלאות: מפני דלי שלבני העליונה שהן אסורין, שעובר עליה. עשתה העליונה מחצה, ולא עשתה התחתונה העליונה מתרת למלאות, והתחתונה אסורה. ואם נשתתפו בני התחתונה עם בני העליונה במחצה שעשו שתייהן אסורות למלאות, עד שיערבו ערוב אחד.

כו. שלוש דיטות זו למעלה מזו, עליונה ותחתונה שלאחד ואמצעית שלאחד לא ישלשל מן העליונה לתחתונה דרך אמצעית, שאין משלשלין מרשות לרשות דרך רשות; אבל משלשל הוא מן העליונה לתחתונה, שלא דרך אמצעית.

כז. שתי דיטות זו כנגד זו, וחצר אחת תחתיהן ששופכין לתוכה המים לא ישפכו לתוכה, עד שיערבו שתייהן ערוב אחד. עשו מקצתן עוקה בחצר לשפך בה המים, ומקצתן לא עשו אלו שעשו עוקה, שופכים לעוקה שלהן; ואלו שלא עשו, לא ישפכו לחצר עד שיערבו. ואם עשו אלו עוקה, ועשו אלו עוקה כל אחת ואחת משתייהן שופכת לעוקה שלה, אף על פי שלא ערבו.

הלכות ערובין פרק ה

א. אנשי מבוי שהיה ביניהן שתוף במאכל אחד לענין סחורה, כגון שקנו יין בשתפות או שמן או דבש וכיוצא בהן אינן צריכין שתוף אחר לענין שבת, אלא סומכין על שתוף שלסחורה:

והוא שיהיה המין שהן שתפין בו, מין אחד ובכלי אחד; אבל אם היה אחד מהן שתף לזה ביינן ולאחר בשמן, או שהיה הכל יין והיה בשני כלים הרי אלו צריכין להשתתף לענין שבת.

ב. אחד מבני המבוי שבקש מחברו יין או שמן קדם השבת, ולא נתן לו בטל השתוף, שהרי גלה דעתו שאינן כלן כשתפין שאין מקפידין זה על זה. ואחד מבני המבוי שרגיל להשתתף עם בני המבוי, ולא נשתתף בני מבוי נכנסין לתוך ביתו, ונוטלין ממנו שתוף בעל כרחו; ואחד מבני המבוי שאינו רוצה להשתתף כלל עם בני המבוי, כופין אותו להשתתף עמהן.

ג. אחד מבני מבוי שהיה לו אוצר שליין או שמן וכיוצא בהן הרי זה מזכה ממנו מעט לכל בני המבוי להשתתף בו, ומערב בו עליהם; ואף על פי שלא הפרישו, ולא יחדו, אלא הרי הוא מערב באוצר הרי זה שתוף.

ד. חצר שיש לה שני פתחים לשני מבואות אם נשתתפה עם אחד מהן בלבד נאסרה במבוי השני, ואינה מוציאה ומכניסה בו; לפיכך אם זכה אחד בשתוף לכל בני המבוי, ושתף עליהן צריך להודיע לאנשי חצר זו: שאינן משתתפין אלא מדעתן, שאינה זכות להן שמא במבוי השני רוצים להשתתף, לא בזה.

ה. אשתו שלאדם מערבת לו, שלא מדעתו והוא, שלא יאסר על שכניו; אבל אם היה אוסר אינה מערבת עליו ולא משתתפת עליו, אלא מדעתו. כיצד אוסר כגון שאמר איני מערב עמכם, או איני משתתף עמכם.

ו. נשתתפו אנשי חצר זו עם אחד משני המבואות אם במין אחד נשתתפו, אפלו כלה אותו המין הרי זה עושה שתוף אחר ומזכה להן, ואינו צריך להודיעם פעם שניה. ואם בשני מינין נשתתפו, ונתמעט האכל מוסיף ומזכה, ואינו צריך להודיע; ואם כלו מזכה, וצריך להודיעם. נתוספו שכנים בחצר זו מזכה להם, וצריך להודיעם.

ז. נשתתפה חצר זו עם בני מבוי זה מפתח זה, ועם בני המבוי השני מן הפתח האחר מתרת עם שניהן, והן מתרין עמה; ושני המבואות אסורין זה עם זה. לא ערבה עם אחד מהם, אוסרת על שניהן.

ח. היתה חצר זו רגילה בפתח אחד, והפתח השני אינה רגילה בו זה שרגילה להכנס ולצאת בו, אוסר; ושאינה רגילה בו, אינו אוסר. ערבה עם מבוי שאינה רגילה בו הותר המבוי האחר לעצמו, ואינו צריך לערב עמה.

ט. ערבו בני המבוי שהיא רגילה בו לעצמן, והיא לא ערבה עמו, ולא עם המבוי האחר שאינה רגילה בו, וגם לא ערבו בני המבוי שאינה רגילה בו דוחין אותה אצל זה המבוי שאינה רגילה בו, מפני שלא ערב: הואיל והיא לא ערבה, והוא לא ערב דוחין אותה אצלו, כדי שלא תאסר על מבוי זה שערב לעצמו.

י. חצר שיש לה פתח למבוי, ופתח אחר לבקעה או לקרפף יתר מבית סאתים הואיל ואסור לטלטל מחצר לאותו קרפף, אינו סומך אלא על פתח שלמבוי; לפיכך אוסר על בני המבוי, עד שישתתף עמהן. אבל אם היה הקרפף בית סאתים או פחות,

אינו אוסר על בני המבוי, שעל הפתח המיוחד לו סומך, הואיל ומתר לטלטל בכל הקרפף.

יא. אחד מבני מבוי שהלך לשבת במבוי אחר, אינו אוסר עליהן; וכן אחד מבני מבוי שבנה מצבה רחבה ארבעה טפחים על פתחו, אינו אוסר עליהן, שהרי הפריש עצמו מהן, וחלק רשותו.

יב. אנשי מבוי שנשתתפו מקצתן ושכחו מקצתן ולא נשתתפו, מבטלין רשותן לאלו שנשתתפו, ודינם לענין בטול רשות, כדין אנשי חצר ששכח אחד מהן או שנים ולא ערכו; וכבר אמרנו שכל אדם עם אנשי ביתו הסמוכים על שלחנו, כאיש אחד הן חשובין, בין לערובי חצרות, בין לשתופי מבואות.

יג. מבוי שערכו כל חצרות שבו כל חצר וחצר בפני עצמה, ואחר כך נשתתפו כלן במבוי שכח אחד מבני חצר ולא ערב עם בני חצרו, לא הפסיד כלום: שהרי כלם נשתתפו, ועל השתוף סומכין; ולא הצריכו לערב בחצרות עם השתוף, אלא שלא לשכח התינוקות והרי ערכו בחצרות. אבל אם שכח אחד מבני המבוי ולא נשתתף אסורים במבוי, ומתירין בני כל חצר לטלטל בחצרן: שהמבוי לחצרות, כחצר לבתים.

יד. נשתתפו במבוי, ושכחו כלן לערב בחצרות אם אין מקפידין על פרוסתן, סומכין על השתוף בשבת הראשונה בלבד; ואין מתירין להן דבר זה, אלא מדחק.

טו. מבוי שלא נשתתפו בו אם ערכו חצרות עם הבתים, אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות ככרמלית: מאחר שערכו חצרות עם הבתים, נעשה המבוי כאלו אין פתוח לו אלא בתים בלבד, בלא חצרות; ולפיכך אין מטלטלין בכלו. ואם לא ערכו אנשי החצרות מטלטלין בכלו כלים ששבתו בתוכם, כחצר שלא ערכו בה.

טז. גוי או צדוקי השרוי בחצר שבמבוי, דינו עם בני המבוי כדינו עם בני החצר ששוכרים מן הגוי או מאחד מבעלי ביתו רשותו שבמבוי, או מבטל להן הצדוקי; ואם היה במבוי גוי וישראל אחד, אינו צריך שתוף. ודין ישראל אחד, ודין רבים שהן סומכין על שלחן אחד דין אחד הוא.

יז. גוי שהיה דר במבוי אם יש לו בחצרו פתח אחד לבקעה, אינו אוסר על בני המבוי; ואפלו היה פתח קטן ארבעה על ארבעה, ואף על פי שמוציא גמלים וקרנות דרך הפתח שבמבוי אינו אוסר עליהן: שאין דעתו אלא על פתח המיוחד לו, שהוא לבקעה. וכן אם היה פתוח לקרפף שהוא יתר על בית סאתים הרי זה כפתוח לבקעה, ואינו אוסר עליהן; היה בית סאתים או פחות אינו סומך עליו, ואוסר עליהן, עד שישכרו ממנו.

יח. מבוי שצדו אחד גויים וצדו אחד ישראלים, והיו חלונות פתוחות מחצר לחצר של ישראל, וערכו כלן דרך חלונות, ואף על פי שנעשו כאנשי בית אחד, ומתירין להוציא ולהכניס דרך חלונות הרי אלו אסורין להשתמש במבוי דרך פתחים, עד שישכרו מן הגויים: שאין רבים נעשים פתח, במקום גוי.

יט. כיצד משתתפין במדינה: כל חצר וחצר מערבת לעצמה, שלא לשכח התינוקות; ואחר כך משתתפין כל אנשי המדינה,

בְּדֶרֶךְ שְׁמִשְׁתַּתְּפִין בַּמָּבוֹי. וְאִם הָיְתָה הַמְּדִינָה קִנְיָן לַיָּחִיד, אֶפְלוּ נַעֲשֶׂת שְׁלָרְבִים, מִשְׁתַּתְּפִין כָּלֶן שְׁתּוּף אֶחָד, וַיִּטְלְטְלוּ בְּכָל הַמְּדִינָה; וְכֵן אִם הָיְתָה שְׁלָרְבִים, וַיֵּשׁ לָהּ פֶּתַח אֶחָד מִשְׁתַּתְּפִין כָּלֶן שְׁתּוּף אֶחָד.

ב. אֲבָל אִם הָיְתָה שְׁלָרְבִים, וַיֵּשׁ לָהּ שְׁנֵי פִתְחִים שֶׁהֶעֱם נִכְנָסִין בָּזֶה וַיּוֹצְאִין בָּזֶה אֶפְלוּ נַעֲשֶׂת שְׁלִיחִיד, אֵין מַעְרְבִין אֶת כָּלָהּ, אֲלֹא מַנִּיחִין מִמָּנָה מְקוֹם אֶחָד, אֶפְלוּ בֵּית אֶחָד בְּחֶצֶר אַחַת; וּמִשְׁתַּתְּפִין הַשָּׂאֵר. וַיְהִיו אֵלּוּ הַמִּשְׁתַּתְּפִין כָּלֶן, מִתְּרִין בְּכָל הַמְּדִינָה, חוּץ מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שִׁשְׁיָרוּ; וַיְהִיו אוֹתָן הַנִּשְׁאָרִים, מִתְּרִין בַּמְּקוֹמָן בְּשְׁתּוּף שְׁעוֹשִׁין לַעֲצָמָן, אִם הָיוּ הַמִּשְׁאָרִין רַבִּים וְאֶסוּרִין לְטִלְטֹל, בַּשָּׂאֵר כָּל הַמְּדִינָה.

בא. וְדָבָר זֶה מְשׁוּם הַפֶּר הוּא, כִּדִּי שִׁידְעוּ שֶׁהָעֶרֶוּב הַתִּיר לָהֶן לְטִלְטֹל בַּמְּדִינָה זֹו שְׁרָבִים בּוֹקְעִין בָּהּ שְׁהָרִי הַמְּקוֹם שֶׁנִּשְׁאָר וְלֹא נִשְׁתַּתֵּף עִמָּהֶן, אֵין מְטִלְטִלִין בּוֹ, אֲלֹא אֵלּוּ לַעֲצָמָן, וְאֵלּוּ לַעֲצָמָן.

בב. מְדִינָה שְׁלָרְבִים שִׁישׁ לָהּ פֶּתַח אֶחָד, וְסֵלָם בַּמְּקוֹם אֶחָד מַעְרְבִין אֶת כָּלָהּ, וְאֵינָה צְרִיכָה שִׁיּוּר: שְׂאִין הַסֵּלָם שְׁבַחוּמָה חָשׁוּב כְּפֶתַח. הַבֵּתִים שֶׁמַּנִּיחִין אוֹתָן שִׁיּוּר אֵף עַל פִּי שְׂאִינָן פְּתוּחִין לָעִיר, אֲלֹא אַחֲזִירֶיהֶן לָעִיר, וּפְנִיָּהֶם לַחוּץ עוֹשִׁין אוֹתָן שִׁיּוּר, וּמַעְרְבִין אֶת הַשָּׂאֵר.

בג. הַמְּזֻכָּה בְּשְׁתּוּף לִבְנֵי הַמְּדִינָה אִם עָרְבוּ כָּלֶן עָרֻב אֶחָד אֵינוֹ צָרִיךְ לַהּוֹדִיעֶן, שְׁזִכּוֹת הִיא לָהֶן; וְדִין מִי שֶׁשָּׁכַח וְלֹא נִשְׁתַּתֵּף עִם בְּנֵי הַמְּדִינָה, אוֹ מִי שֶׁהֵלֵךְ לַשִּׁבְתּוֹ בְּעִיר אַחֶרֶת, אוֹ גּוֹי שֶׁהָיָה עִמָּהֶן בַּמְּדִינָה דִין הַכֹּל, כְּדִינָם בְּחֶצֶר וּבַמָּבוֹי.

כד. מְדִינָה שֶׁנִּשְׁתַּתְּפוּ כָּל יוֹשְׁבֵיהָ חוּץ מִמָּבוֹי אֶחָד, הָרִי זֶה אוֹסֵר עַל כָּלֶן; וְאִם בָּנוּ מִצָּבָה עַל פֶּתַח הַמָּבוֹי, אֵינוֹ אוֹסֵר עָלֶיהֶן. לְפִיכָךְ אֵין מַעְרְבִין מְדִינָה לַחֲצֵאִין אֲלֹא אוֹ כָּלָהּ, אוֹ מָבוֹי מָבוֹי; וּבּוֹנֶה כָּל מָבוֹי מִצָּבָה עַל פֶּתַחוֹ, אִם רָצָה לַחֲלֹק רִשּׁוֹתָיו מֵהֶן כִּדִּי שֶׁלֹּא יֵאָסֵר עַל שָׂאֵר הַמְּבוֹאוֹת.